

ARNHEMSE SCOURANT

WOENSDAG 7 JUNI.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal weks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van een tot drie regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 30 centen zegelst, voor plaatsing.

Buitenslandsche berichten.

ENGLAND.

London, 5 juni. De Aankomst van de jonggeboren prinses heeft gisteren in de koninklijke kapel op het paleis van Buckingham plaats gehad. Als doopgetuigen stonden de hertog van Cambridge, de hertogin van Kent, prinses Sophia Matilda en de erfgröot-hertog van Mecklenburg-Strelitz, door welke beide laatste de namen *Alice, Maud, Mary* aan de prinselijke dooplinge zijn gegeven. De doop is in tegenwoordigheid der koningin en van prins Albert, benevens van de geheele hofhouding, door den aartsbisschop van Canterbury, met uit den Jordaan aangebragt water verrigt. Na den afloop der plegtigheid is een prachtig collation in de schildertjen-galerij gegeven. Heden namiddag vertrakt het hof naar Claremont.

De koning van Hannover is gisteren namiddag alhier gearriveerd, en heeft het voor hem afgezonden gezelschap van het paleis van St. James betrokken. Kort na zijn aankomst hebben prins Albert, de hertog van Cambridge en prins George van Cambridge hunne opwachting bij hem gemaakt, waarna Z. M. bezoeken bij de koningin-weduwe en prinses Sophia heeft afgelegd. Men wil, dat hoogstdezelve zijnen tuss en zeventigsten verjaardag, op maandag den 14en dezer, te Kew zal gaan doorbrengen, waar hij gedurende vele jaren gewoond heeft en algemeen beprind is.

Gisteren morgen ten half tien ure is nabij Southampton het brikship *de Tartar*, waarin sedert veertien dagen kanonnen, kogels, vuurpijlen en allerlei ander oorlogstuig, voor rekening van het Mexicaansch gouvernement, geladen werden, in brand geraakt, vernield, en eindelijk gezonken. Niettegenstaande de kogels in allerlei richtingen, heinde en ver geworpen werden, heeft men, buiten het verlies van schip en lading, de waarde van welke laatste op ongeveer vijf en twintigduizend ponden sterling begroot wordt, geene ongelukken te betreuen.

FRANKRIJK.

Gisteren hebben de gouvernementen-bladen het eerste rapport medegedeeld, hetwelk de hertog van Aumale, beoekend het schitterende krijgbedrijf, dat de Smala van *Abd-el-Kader* in onze handen geleverd heeft, heeft ingezonden. Door uitmuntende gidsen geleid, was de prins tot zeer in de nabijheid van dit leger-kamp, waarin ten minste 10,000 menschen, voor meer dan de helft met schietgeweef bewapend, bijeen waren, geraakt, maar hier, toen hij het gewaar werd, alleen zijne ruitery en geen voetvolk bij zich. Het deel van dit verslag, waarin de prins den eigenlijken aanval beschrijft, luidt als

„hoogstens nog duizend mètres (N. ellen) verwijderd; ter naauwernood had zij onze nadering bemerkt. De toestand gedoogde geen aarzelen; de Zouaven, welken de luitenant-kolonel *Chasseloup*, tevens met het veld-hospitaal van Dr. *Beuret* en de artillerie van den kap. *Aubac*, aanbragt, konden, ondanks al hünne vlijt, niet voor over twee uren bij ons komen, en in hoogstens een half uur zouden vóórten en vóó buiten ons bereik geweest zijn; de talrijke strijders dezer tenten-stad zouden tijd gehad hebben om zich te vereenigen en te beraden; een goede uitslag zou onwaarschijnlijk en onze toestand er hagehelijk geworden zijn. Ook besloot ik, om de afscheiding der Arabieren, die, ontzet over

ons klein getal en de geduchte overmagt der vijanden, mij bezwoeren de infanterie af te wachten, op staanden voet den aanval te doen.

»Terstond deploteert de ruitery en rent op den vijand in met die onstuimigheid, die een kenmerkende trek van ons nationaal karakter is, en die ditmaal ook niet gedoogde een oogenblik aan den goeden uitslag te twijfelen.

»Ter linkerhand grijpen de spahis, door hunne dappere-officieren medegeslept, den donar van *Abd-el-Kader* aan en werpen de geregelde infanterie, die zich nogtans met den moed der wanhoop verdedigt, overhoop. Aan de rechterhand rijden de jagers, onder eene hagelbui van kogels, dwars door de tenten, werpen alles neder wat zij ontmoeten en snellen voort om den voortogt der vlugtenden te stuiten, welken dappere en talrijke ruiters vruchteloos pogen los te maken. Op deze plaats, generaal (de depêche is gerigt aan den generaal *Bar*, die ad interim te Algiers kommandeert), wordt mijne taak moeilijker. Ik zou te duizend trekken van moed, duizend schitterende episoden uit dat gerecht van man tegen man, dat meer dan een uur geduurd heeft, kunnen verhalen. Officieren en soldaten wedijverden met elkander en vermenigvuldigden zich als het ware, om een vijand, die hun zoo zeer in aantal oertrof, te verdrijven. Wij waren slechts 500 in getal en bij de Smala waren 5000 geweren. Men doodde slechts hen, die streeden, en er bleven 300 hijkar op den grond.

»Toen de gevangen genomen bevolkingen onze eskadrons zagen, die de vijandelijke ruiters verre weg vervolgd hadden, verlangden zij de overwinnaars te aanschouwen, en konden niet gelooven, dat deze handvol volks die geweldige magt verstrooid had, welker zedelijke en werkdadige tooverkracht op de inbeelding der stammen zoo groot was.

Parijs, 2 juni. De *Oriental* heeft tijdingen uit Engelsch Indië tot den 2den en uit China tot den 12den april aangebragt. De gesteldheid van zaken in Sindh wordt als zeer rustig voorgesteld, maar in Sir-Hind hadden zich eenige onlusten geopenbaard; ook op het grondgebied van Khytul was een vrij ernstig gevecht voorgevallen. De dood van den kommissaris *Ellepoe* is het enig belangrijke, dat uit Canton wordt medegedeeld; men zag daar nieuwe aanslagen tegen de factorijen te gemeot. Bij de aankomst van den majoor *Malcolm*, die iederen dag werd verwacht, zoude sir *H. Pottinger* met de ratificatiën van het verdrag zich naar Peking begeven.

— De berichten uit Madrid van den 28sten mei melden niets belangrijks. Te Barcelona was den 27sten de rust niet gestoord. De in die stad aangekomen reizigers verklaarden overal groote gisting in de gemoe-deren te hebben opgemerkt.

Parijs, 3 juni. De Kamer der Afgevaardigden heeft gisteren het ontwerp van wet op de hersmelting der koperen munten, met 158 tegen 147 stemmen, verworpen, hetwelk door velen betreurd wordt, dewijl het, bij eenige onvolkomenheden, zeer vele goede bepalingen bevatte. Sedert de laatste drie jaren, zeggen zij, hebben de Kamers in groote uitgaven voor het departement van oorlog, bij voorbeeld in die tot het aanleggen van vestingwerken, bewilligd, zonder dat de omstandigheden dien spoed daarmede eischten; maar telkens, als er plannen worden voorgedragen, wier spoedige aanneming de nijverheid en de geregelde gang van het onderling verkeer vorderen, haasten zich de gedeputeerden om die te verwerpen, zoo als onlangs, met de suikerwet en nu met die op de munten gebleken is.

— Uit Madrid loopen de brieven tot den 27sten der

afgelopen maand. Bijna dagelijks namen beambten bij onderscheiden administratiën en officieren van de nationale garde hun ontslag, dewijl zij met het tegenwoordig kabinet niets gemeens wilden hebben. Men was benieuwd te weten, hoe de heer *Mendizabal* de staatszaken aan den gang zou houden, zonder het geld der belastingsschuldigen, waarvan hij de betaling aan hünne keus heeft overgelaten. Eenigen, zelden dat hij eene belasting van 6 pCt. op de huurwaarde, door de handovers te betalen, zou nitschrijven; anderen geloofden aan eene uitgebreide leening, tot welke de Engelsche regering zich verbonden zou hebben, en wel met oogmerk om later de Spaansche koloniën, als onderpand voor de terugbetaling, in beslag te nemen.

Aan de beurs van Madrid liep het gerucht, dat de militie te Saragossa geëiseht had, dat de bezetting der stad verlaten zou, en dat deze laatste daarep, met den kapitein-generaal, naar Teruel was geyeken.

Heden zeide men, dat bij het gouvernement telegrafische depêches uit Bayonne ontzangen waren, volgens welke zich de opstand in Katalonië overal uitbreidde; maar dit wordt door anderen weder-sproken.

Sommigen willen, dat den heer *Thiers*, die eerlang, gelijk bekend is, naar Spanje vertrekt, eene geheime zending zou zijn opgedragen.

BELGIË.

Brussel, 2 juni. Z. M. de koning van Hannover is, op de reis naar Engeland, eergisteren te Antwerpen aangekomen, heeft er nachtverblijf gehouden, en gisteren langs den spoorweg den togt naar Ostende voortgezet. Het is echter niet in die haven, dat Z. M. zal scheep gaan; hij begeeft zich daartoe naar Calais.

— Vele ingezetenen van Gent hebben zich aan hun stadsbestuur gewend, om het te nopen, de slechting der citadel van de regering te verzoeken, of althans de wegneming van het zwaar gemetselde en diep gelegen kruidmagazijn, hetwelk de stad met verwoesting bedreigt. Zij zijn tot dien stap aangezet geworden, door de onvoorzigtigheid van eenen kanonnier, dien men bevonden heeft in het magazijn gegaan te zijn, terwijl hij phosphorische zwavelstokken bij zich had.

Binnenslandsche berichten.

's Gravenhage, 5 juni. Het wordt hier door meestal wel onderrigte personen als voorbarig aangemerkt, nu reeds als met juistheid op te geven, waarin de bij de regering voorgenomen aanzienlijke besparingen, met name bij het departement van oorlog, zouden bestaan, naardien, gelijk zij meenen te weten, drie verschillende plannen deswege aan Z. M. den koning zouden zijn voorgelegd.

— Men verneemt, dat de Tweede Kamer tegen aanstaanden woensdag den 7den dezer, des namiddags ten twee ure, bijeengeroepen is, om hare werkzaamheden te hervatten.

's Gravenhage, 6 juni. Ingevolge het door Z. Exc. den minister van justitie, te kennen gegeven verlangen, zijn dezer dagen de gemeente-besturen verzocht, om de transporten van zieke of ongestelde gevangenen en hünne geleiders steeds op de minst kostbare wijze, zoo veel daartoe gelegenheid mogt zijn, per spoor te doen geschieden, en niet, dan ingeval van volstrekte noodzakelijkheid, van het vervoer *per as* gebruik te maken.

In eene aanschrijving door eene der provinciale autoriteiten, dienaangaande aan de plaatselijke besturen gerigt, wordt, onder anderen, te kennen gegeven,

dat het in de groote steden, waar zoogenaamde trek- of volkschuiten bestaan, doelmatig zal zijn, afzonderlijke plaatsen in dezelve voor de gevangenen en hunne geleiders te doen inrigten, waardoor een groot bezwaar voor de overige reizigers zou kunnen worden weggenomen, zonder dat zulks als verplichtend aan de veerschippers behoeft te worden voorgeschreven; hetgeen alzoo aan de regeling der stedelijke besturen wordt overgelaten.

Arnhem, 6 juni. Door den stedelijken raad alhier, is tot lid van de provinciale staten herkozen de heer mr. A. C. Visscher Bouricius; door dien te Nijmegen de heer jhr. W. Engelen van Pijlsweert, en, in plaats van den heer mr. R. Scheers van Harencaaspel, lid van de Staten-Generaal, mr. A. F. C. van Tojen; door dien te Zutphen de heer mr. H. J. Op ten Noort; door dien te Tiel de heer mr. B. J. C. Hoogendijk van Domselaar, en door het zesde kies-district, voor den landelijken stand, de heeren M. J. Versteeg en mr. H. J. Dijkmeester, oud lid der Staten-Generaal.

Ingezonden stukken.

Onze betrekkingen met China.

De vrede tusschen Engeland en het hemelsche rijk en de gewone liberale politiek der Engelschen bij het gesloten tractaat openen voor de handeldrijvende natiën een ruimer veld van handel met China, dan tot nog toe gekend was. Ook voor ons vaderland zoude het misschien niet zonder belang zijn, de geringere betrekkingen, welke wij er vroeger hadden, uit te breiden; voor den kwijnenden handel, voor de niet bloeiende handelmaatschappij, mogen wij niets verwaarloozen, en, waar ons eene kans openstaat, dezelve niet ongebruikt laten voorbijgaan. Of de regtstreeksche handel met China ons voordeel zoude aanbrenge, of wij met vrucht voortbrengselen onzer nijverheid met Chineesche producten kunnen verruilen, dan of men van uit Java met beter kans handel met China zoude drijven, — zijn vragen waarop wij nader terug kunnen komen. Laat ons thans zien, wat onze regering van haren kant deed, ten einde op eene doelmatige wijze betrekkingen met China daar te stellen.

Niemand zal ontkennen, dat er, in de gegevene omstandigheden — daar een consul in China tevens als diplomatiek agent moet worden beschouwd — iemand gevonden moest worden, die, buiten de bijzondere hoedanigheden, welke de diplomatische betrekkingen vereischen, ook tevens grondig kennis van den Nederlandschen en Javaanschen handel bezat; die tevens tegenover sir POTTINGER, den Engelschen gevolmagtigde, staande, ook bekend is met de betrekkingen tusschen Engeland en Bengalen, enz. — om te kunnen beoordeelen, in welk opzigt, of op welke wijze de betrekkingen tusschen Nederland, Java en China op eenen wederzijdschen voet dienden geregeld te worden. Dat deze nieuwe betrekking hoogst moeilijk is, zal niemand betwijfelen. Tegen over Franschen en Engelschen onze belangen behartigende, moet hij aan de gemagtigden dier natiën het hoofd kunnen bieden: in een woord, de gezonden persoon moet iemand van bezadigden leeftijd, aanzienlijke kundigheden en ervaring zijn, zoowel in zijne eenigzins diplomatische betrekking als in handelszaken, en daar hij, op zich zelven staande, verwijderd van het moederland, dikwerf besluiten zal moeten nemen zonder daar te kunnen raadplegen of toestemming te vragen, zoude het doelmatig zijn hem een geschikt persoon als secretaris toe te voegen, die hem, in moeilijke omstandigheden, tot raad en hulp verstrekket, en, bij ontstentenis van den consul, zijne plaats tijdelijk vervullen kan, om de belangen en waardigheid van de Hollandsche vlag te handhaven. Allen, die dit bedaard nagaan, zullen nu met mij misschien uitroepen: »waar, in ons land, zoude een man te vinden zijn, al die hoedanigheden bezittende? Om zoodanigen persoon te zoeken, zoude men wel eene flambouw in de lantaarn van PROCKNES mogen plaatsen?»

Kortzigtigen! Wij hebben ministers, die zoo veel licht bij hunne werkzaamheden niet noodig hebben, en die er misschien niet eens mede gediend zonden zijn.

Ook helpt ons de heer ROCHUSSEN dadelijk uit die verlegenheid, daar hij toevallig een goed vriend (toevallig! anders hebben ministers gewoonlijk weinig vrienden of relatien) in Amsterdam, met een talrijk kroost gezegend, achtergelaten had.

's Mans oudste zoon, bij zijnen vader werkzaam op het kantoor in het lacratieve wijvak; begreep voor

hoogere bestemming vatbaar te zijn; zijne ganzenpen begint zich tot vlerk uit te breiden, en eensklaps zegt deze nieuwe Amsterdamsche ICARUS:

»Papa ik wil vliegen.»

Een vaderhart is teer, eene vadertong is welsprekend, *μελιτος γλυκιον*; hij omgordt zijne lendenen, en, naar den minister trekkende, maakt bij dezen opmerksaam op de bijzonder geniale hoedanigheden van zijne spruit; deze ziet met zijn scherp doorzigt iets, waar wij eenvoudige menschen niets zouden gezien hebben, en fluks haalt Zijne Excellentie dezen nieuwen agent uit den wijn, om hem in de Chineesche wateren onze belangen te doen vertegenwoordigen. Echter bekruipt Z. Exc. eenige vrees, van misschien te veel in dat geval aan de stem der vriendschap gehoor gegeven te hebben, en hij wil, indien dit het geval ware, het gebrek der zending door eigen opoffering herstellen. Nu wordt zijn afbeeldsel, zijn ander ik, plus minus 17 jaren tellende, van de school genomen, en deze zal Neerlands gemagtigde, in moeilijke omstandigheden, als secretaris tot steun verstrekket.

Deze zal op onze vertegenwoordiger, de vertegenwoordiger op hem, de hemel op beide en op de belangen van ons Nederland passen. Ik zie hen reeds onze belangen behartigen en verdedigen tegen over de geslepenheid der Engelsche en Fransche diplomatie, op de wijze van den heer LEMKE, aandoenlijker gedachtenis!

Ik zie onzen gemagtigde...

O hij snikte zoo luid,

En stak wel de lipjes tot spreken vooruit,

Maar kon niet en dorst niet beginnen.

Och! zij zijn met hun beiden nog maar 45 jaren oud! Doch zou het ook kunnen wezen, dat het eene nieuwe staatkundige handelwijze was, en dat deze agent of gezant eigenlijk geen agent of gezant is, doch een soort van voorpost of tirailleur, een spion, enfin eene specie van *enfant perdu* in diplomatie en handelszaken, en zullen er later anderen nakomen van meer gewigt. Maar zeg mij eens, treurig budget van buitenlandsche zaken, of gij geconfusioneerde koloniale kas, waartoe die onnoodige uitgaven, die halve maatregelen waren en nog immer de gevaarlijkste vijanden van onze welvaart zijn? Wij willen den heer MONDERMAN in zijne betrekking als wijnkuiper geene verdiensten ontzeggen, — echter durven wij gerust beweren, met velen die hem kennen, dat hij geene der eigenschappen bezit, welke tot zijne belangrijke zending vereischt worden.

Gisteren avond zag ik in de sociëteit eene vole *déclarée* door de midden-hand verliezen, daar deze, met eene kleine troef coupeerende door de achterhand gesurcoupeerd werd. Een der omstanders sprak een waar woord: *Dat komt er van als men kleine kinderen om eene boodschap zendt.*

PHILOLITHES.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Nu, daar het koninklijk besluit van den 2den januari 1842 no. 61, in volle werking schijnt, zij het ons geoorloofd, op een belangrijk gedeelte daarvan een vlugtigen blik te staan. Bij de lezing en herlezing van dat besluit hebben wij altijd begrepen, dat hetzelfde bepaaldelijk betrof, het eigenlijke *lager* of *volks*-onderwijs, en geenszins zich uitstrekke ook tot het *middelbare*. In deze onze meening zijn wij versterkt geworden, niet alleen door de benoeming der commissiën van plaatselijk toezicht op de *lagere* scholen in de gemeenten ten platten lande, maar ook door de werkzaamheden, aan dezelve opgedragen; immers voor zoo verre ons dezelve zijn kenbaar geworden. Het is ons echter gebleken, dat men niet overal van dit gevoelen schijnt geweest te zijn. In de provincie Groningen, althans, heeft men, naar wij vernemen, de strekking van dit besluit op eene grotere schaal overgebracht, en in dit opzigt de *lagere* met de *middelbare* scholen gelijk gesteld. In eene gemeente zelfs moesten hierdoor de onaangenaamste en bitterste verwickelingen en gevolgen ontstaan zijn, tusschen eene zoodanige commissie van plaatselijk toezicht, alleen en uitdrukkelijk van eene aanstelling voor het *lager* onderwijs voorzien, en eenen iustitateur voor het *middelbaar* onderwijs, die tevens eene kostschool houdt, (let wel, heeren regtsgeleerden! dus zonder *qualiteit*), welke verwickelingen en gevolgen aan dezen laatste, hoe onschuldig ook, bijna zijn bestaan zouden gekost hebben. Van onderscheidene kanten heeft men dien man, — wiens wandel onberispelijk is, die gedurende eene lange reeks van

jaren zijne inrigting met den meesten ijver en eenen gelukkigen uitslag bestuurde, en daarvoor altijd van de beste getuigenissen van ouders, voogden en superieuren gejuisiseerd heeft, — aangeraden, zich daaromtrent bij Z. Exc. den minister te beklagen; maar hij heeft daartoe nog niet kunnen besluiten, omdat hij de stille hoop koestert, dat men met der tijd zijne dwaling zal kunnen inzien en herstellen, en alzoo geen vriend van ernstige demonstratiën is. Ondertusschen hebben wij gemeend, deze zaak onder de oogen van het publiek te moeten brengen, ten einde anderen ten voorbeelde en waarschuwing te kunnen verstrekket, indien, namelijk, zoodanige handelwijze waarlijk met den geest en de strekking van opgenoemd besluit zou mogen of kunnen strooken. Wij, voor ons, kunnen dit echter zoo gaaf niet aannemen. Indien waarlijk voor het *middelbaar* onderwijs ook zoodanige commissiën zouden moeten bestaan, dan gelooven wij ook met het volste regt te kunnen vragen en verwachten, dat derzelve leden in staat zullen zijn en de vereischte kundigheden bezitten, om over zoodanige scholen te kunnen oordeelen. Of zou het niet de vernedering van zulk eenen onderwijzer, die zelf zoo veel moeite en kosten heeft moeten besteden, om tot de kennis van vreemde talen, enz. te geraken, wiens post reeds zoo moeilijk is, en die, wat zijne inkomsten betreft, alleen van de ouders afhankelijk is, tot het uiterste gedreven zijn, wanneer hij zijne school moest zien bezoeken en surveilleren door personen, die geen woord verstaan van hetgene er gesproken en verhandeld wordt? Immers het geldt hier niet alleen materiele belangen. En dit gebeurt toch daadwerkelijk, daar waar zelfs landbouwers, hoe knap en braaf zij overigens ook mogen zijn, met het toezigt over zoodanige scholen belast worden, gelijk in de hiervoor vermelde zaak letterlijk het geval geweest is, en schijnt te zullen blijven. Maar, zou men zoodanige personen, aan den anderen kant, niet met het volste regt van onbeperkte heerschzucht kunnen beschuldigen, die zich zoodanige benoeming kunnen laten welgeralen, en als figuranten paraderen in eene school, waarvan zij geen het minste begrip hebben? En indien de jeugd van zoodanige scholen, die, wegens den kleinen omvang der gemeente, zelve, of door derzelve ouders, daarvan niet onkundig kan zijn, met hen den draak begint te steken; indien de onderwijzer zelf, medelijdend, de schoulen opheeft, of zijne verontwaardiging, zoo veel mogelijk, tracht te verbijten, — wie, in 's hemels naam! zou dit ten kwade kunnen of mogen duiden? Zouden zij zelve niet moeten belijden, hiervan de oorzaak te zijn? Trouwens, wat beteekenen zij zoo? Of zou de bevoegdheid alleen in eene behoorlijke aanstelling bestaan? Tot welke jammerlijke gevolgtrekkingen moet zoodanige beschouwing niet leiden! Een boer, bij voorbeeld, in eene Hollandsche school is nog denkbaar, omdat hij de taal verstaat, die er gesproken wordt; maar, in eene Fransche school! welk eene belagchelijke figurat moet hij daar niet uitmaken! Men werpe ons niet tegen de schoolopziener moet de personen kennen, welke aangesteld worden. Hoe zal hij die altijd kunnen kennen, vooral wanneer hij een vreemdeling is in deze of gene gemeente? Men zegge ook niet: de plaatselijke besturen zullen hiertegen waken. Ieder weet, dat de plaatselijke besturen ten platten lande soms uit menschen bestaan, die in meerdere of mindere mate van anderen zoo zeer afhankelijk zijn. En wat zullen nu de heeren VICTOR COVAX, dr. KEEMA en anderen, die het reeds niet rymen konden, dat dezelfde schoolopziener zoo wel over het *middelbaar* als *lager* onderwijs gesteld zijn, nu wel zeggen, als zij hoorden, dat thans zelfs commissiën van toezigt, zonder kennis van zaken, althans over het eerste, met zoodanige functiën belast zijn? *o tempora! o mores!* — Doch wij willen deze beschouwing vooreerst niet verder voortzetten, daar wij billijk ons met de hopen vleien, dat zoodanige staat van zaken niet zal voortduren, maar, bij nader inzien, beter geregeld worden. Immers wij wonen in het vrije Nederland, waar het moeilijk zou vallen iemand te laten buigen voor eens landvoogds hoed. Daarenboven, er bestaat reeds gebrek aan geschikte ondermeesters; maar, zoo doende, zou er ook wel gebrek aan goede onderwijzers voor die vakken kunnen komen. Hoe zal de rust dien arbeid bij hen noodzakelijk moeten verdraagen? Kortom, nog eens, wij houden zulks in strijd met opgenoemd koninklijk besluit.

De grootste vlinder van het onbekende zuiden zat in het dikste spinnenweb, omgeven van vele andere kleinere webben. Hij heeft zich reeds in alle mogelijke hoedanigheden gedraaid, gewend, beterschap beloofd, — doch niet kan baten; de spinnen willen hem voor als nog wel niet verwurgen, — zij willen hem het leven laten, en zien of hij betere waarborgen omtrent zijne handwijze voor de toekomst zal geven: *Garde à vous, grands et petits! c'est un voleur à grandes ailes dorées!* hij zal ulieden door beloften van gouden bergen weten te paaijen en diets maken, dat uwe broeders spinnen en andere gedierten nog niet genoeg uitgemergeld zijn, en zeer wel tot 3 of 2 potige kunnen worden geconverteerd, zeggende: al moeten ook allen, *ou bout du compte, den kreupelen waard slaan*, als gijlieden maar geborgen zijt. Reeds elf malen heeft hij in een der dagbladen zoete broodjes gebakken, onderscheiden zijner vrienden en handlangers hebben als voor hem gesproken, hij is reeds door het dikste web heen gebroken, want onder ulieden zijn eenige als spinnen, die hem suggesteeren, door zijne *magie* zal hij ulieden in duistere wolken wikkelen; het zal nacht worden, gijlieden zult in slaap vallen, en naar de maan is de vlinder; hij zal zich als dan weder trotsch voor ulieden vertoonen, doch wel oppassen, dat gij hem niet weder in uw net krijgt. Gij zult alsdan, gelijk de lieve, kleine, onnoozele kindertjes zeggen als wij hem maar eens weder krijgen, dan zullen wij beter oppassen" *mais quand? quand les poules auront des dents?* want hij zal zich metamorphoseren in eene *stak*, *va piano, va sano!* Hij zal de broedbakken gaan bezoeken, zuigen het beste uit de meloenen en laten slechts wat van zijne slijm na; het is zelfs *werkelijk* zijne schuld dat deze reeds 10 pCt. in prijs gestegen zijn, hoewel men daarvoor 10 pCt. meer betaalt, doch geene *althans niet de ware koopwaarde*, want welke prijs-vermeerdering ook al raak, na zijne uitkomst, zal dalen, ver genoeg gemest, zich niet om den staat der broedbakken bekommerende, zal hem de spreuk voor den geest komen *ga tot de mieren, zie hare wegen en word wijs.* Hij zal zeggen "die zich vernedert, zal verhoogd worden; hij zal zich is eene *mier* metamorphoseren, ten einde des te gemakkelijker in alle fijne deelen te kunnen doordringen, en alleen voor zich te zorgen, voor den *chacun pour soi, et Dieu pour tous* zal hij zich eensklaps tot eenen *Leeuw* verheffen, en met den leeuw uitroepen "JE M'ENTENDRAI et mon ame et ma bourse.

Een viervoetige, die protesteert tegen het afslaan van een onzer poten.

Twee vragen.

Is het bezuiniging en regtvaardigheid, dat, eenigen tijd geleden, de substituit-griffier bij een provinciaal hofje zijne benoeming ontving als griffier bij een ander provinciaal-geregtshof, terwijl, onder voorwendsel der onbekwaamheid van den overblijvenden substituit-griffier, een jong adrikaat tweede substituit-griffier werd? Naar de regering hierin niet lijfregt heeft, en de bepaling van art. 1 der wet van 26 mei 1843?

Zou het waar zijn — wat men elkander in het borst fluistert — dat Z. M. willem-FREDERIK, graaf VAN KASSAN, dezer dagen 50,000 aan den heer ROUSSIER zou hebben ten geschenken gegeven voor bezwaarde diensten?

De heer baron VAN ZUYLEN VAN NIEVELT, werd door de redactie der Arnhemsche Courant, in haar nummer van 18 mei 11., als opper-domine-generaal genoemd. — Welk eene eer, welk eenen verhevenen titel! — Die gehate Arnhemmer zoekt van lieverlede weder in de gunst der regering te geraken; ja, ja, de behovolle vleugelen van opper-domine-generaal is het goed schuilen, zoo dacht ik, toen ik vernam, dat men voor den hoog adellijken, hoog geleerden heer baron VAN ZUYLEN VAN NIEVELT eenen nieuwen titel had uitgedacht.

Had de Arnhemsche Courant van inquisiteur-generaal gesproken, — een leger van domine's had zich het harnas aangegord; de nieuwe vliegende luchtwagen, had de Arnhemsche drukpers en de redactie bevens ver boven de wolken mogen verheffen: — met domine's — hij is bekend — is het niet gemakkelijk

heer baron VAN ZUYLEN VAN NIEVELT, alle domine's van steden en van dorpen lagchen met Z. Exc.; het publiek van het regtzinnig Nederland verheugt zich niet minder over den nieuw uitgedachten titel; — maar voor den babbelaar-generaal is de verheven titel van opper-domine-generaal onuitstaanbaar.

In no. 120 van het Nederlandsch Nieuwsblad, lees ik: »Verre zij het van ons, om in het algemeen als vijanden te beschouwen hen, die over de publieke gedragingen der ministers kunne beschouwingen openleggen." Die belijdenis van het ministerieel orgaan verdient crediet; maar het smart mij tevens te moeten herinneren, dat een welgevestigd crediet zich bij alle voorkomende gelegenheden getrouw behoort te betoonen. — Is men als verdediger-generaal der regering en van ministeriele handelingen opgetreden, dan behoort men niet te zwijgen, wanneer ministeriele handelingen niet te verdedigen zijn. — Ik verwijst het Nieuwsblad naar mijne aanmerkingen, geplaatst in de Arnhemsche Courant, dd. 's Gravenhage, 3 mei 11. No. 87, getekend W.

Waarem heeft het Nederlandsch Nieuwsblad, dat zich steeds zo bereidvaardig betoont om de ministeriele lei-schoon te verdedigen, op die aanmerkingen het zwijgen bewaard? Die vraag behoort het op te lossen, indien het zich van de verdenking van partijdigen, nietswaardigen onzin babbelende babbelaarij, hetwelk geen ander crediet dan dat van den Nieuws-post waardig is, wenscht te zuiveren! 's Gravenhage, 29 mei, 1843. W.

Het stelsel bij keuze, ook bij de marine aangenomen.

Z. Exc. de directeur-generaal voor de marine heeft de conduite-lijsten ingevoerd, en het stelsel bij keuze mede voor het eenigste erkend, geschikt om bekwaame en verdienstelijke officieren buitengewoon te bevorderen.

Wij twijfelen er niet aan, of Z. Exc. zal zich de menigvuldige aanmerkingen tot nutte maken, welke tegen dat stelsel in het midden zijn gebracht. Het kan Z. Exc. niet onbekend zijn, hoe onwederstaanbaar het gevoel zich genoopt heeft gevonden, zich tegen dat stelsel bij de landmagt te verklaren. Wij hopen van ganscher harte, dat Z. Exc. bij die conduite-lijsten zal voorgezicht worden, door mannen, die allen even veel geschiktheid bezitten om officieren, in alle opzichten, te kunnen beoordeelen, en die nauwgezetheid bij het invullen der conduite-lijsten steeds in het oog zullen houden, zonder welke ook dit werk niet alleen gebrekkig zal zijn, maar, bij verongelijkkingen, aanleiding zal geven tot menigvuldige klagten.

Wij zien met bijzonder veel genoegen de billijke bepaling, dat een officier, die bij de marine gepasseerd wordt, en echter in zijne betrekking geschikt wordt geacht in activiteit te blijven, aanspraak kan maken op een pensioen, aan den rang verknocht, onmiddellijk volgende op dien, welken hij bekleedt. Deze belastingstelling in het lot van brave officieren strekt Z. Exc. tot eere. Waarom worden officieren der landmagt, in deze termen vallende, niet met de officieren der marine gelijk gesteld?

De benoeming van een aantal tweede luitenants tot eerste luitenants bij de landmagt, naar ancienniteit, doch zonder bezwaar van 's rijks schatkist, heeft in de loopende oogenblikken, in aanmerking nemende den financiële toestand des rijks, eenen goeden indruk achtergelaten. Men kan zich met eene benoeming, zonder bezwaar van 's rijks schatkist, in den tegenwoordigen tijd, tevreden stellen, maar zonder zeer gewichtige redenen is men niet gaarne gepasseerd.

Mijnheer de Reductant.

Volgens het reglement van administratie, bij het leger in gebruik, krijgen de manschappen, bij het verlaten van de dienst, het te goed hebbende op hun kleeding- en reparatie-fonds uitbetaald; daarentegen, wordt de kleeding enz. van die manschappen, welke schuld op hun fonds hebben, getaxeerd en alles in het magazijn ingeleverd, en dat geld in hun fonds gestort: indien zij dan nog schuld houden, komt zulks ten laste van het rijk.

Wat gebeurt er nu? Tegen het reglement van administratie, die billijkheid aan, worden nu die manschappen verplicht het geld van hunne ouders of familie te zuiveren, en de wijze van overmogen, hun door het

gemeente-bestuur hunner woonplaats af te geven, over te leggen. Is dat regtvaardig? Waren zij niet in 's lands dienst? Is het niet erg genoeg voor de ouders, hunne kinderen te moeten missen? Wordt er niet genoeg opgebracht om het leger te betalen? En moeten dan nog de betrekkingen van die manschappen de schuld betalen, die hunne zonen in 's lands dienst gemaakt hebben? (D. C.)

Letternieuws.

Bedenkingen op de door den graaf VAN RECHTEREN, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gegeven beschouwingen over eene vereenvoudigde huishouding van staat, benevens eene bijdrage tot eene vereenvoudigde inrigting der plaatselijke besturen ten platte lande, door A. VOELSANG, burgemeester der gemeente Heinoord. Te Dordrecht bij BLUSSÉ en VAN BRAAM. 1843.

Zullen wij van dit werk iets durven zeggen? Het schijnt moeilijk daartegen aanmerkingen te maken, wanneer wij den schrijver met beminlijke zedigheid hooren verzekeren: »Mannen, op wier oordeel ik hoogen prijs stel, hebben mij wel eens gelukkig gelieven te noemen, in het aanwijzen van leemten en gebreken in onze staats-huishoudkunde. — Zij wilden dat ik ook de middelen tot herstel zou aanwijzen. — Mogten zij der aandacht niet onwaardig zijn en overwoogen worden, ik zou daardoor den moed verlangen er meerdere, ook in andere aangelegenheden, te doen kennen." Welke nu die andere aangelegenheden, boven en behalve de inrigting onzer staats-huishouding, zijn, tot welker herstel de bekwaamheid van den heer VOELSANG de middelen zal aanwijzen, heeft de schrijver, ten einde onze nieuwsgierigheid te prikkelen, voor eene betere gelegenheid verzweven.

In dit geschrift volgt de schrijver den graaf VAN RECHTEREN op den voet. In de hoofdpunten zijn beide het eens, vooral met betrekking tot de uitgaven. Beiden verwachten grotendeels van eene herziening der grondwet vereenvoudiging der huishouding van staat. De heer VOELSANG wil opheffing onzer provinciale in-deeling en verdeling van het rijk in vijf of zes departementen; opheffing onzer onschuldige Eerste Kamer, in welke de schrijver — wij weten niet welke gevaren voor den staat ziet; vermindering onzer geregtshoven; wat alles zonder verandering der grondwet niet mogelijk is. Hoe of hier op pag. 52 de departementen van eerdienst bijgevoegd worden, is ons niet zeer begrijpelijk, daar in onze uitgave der grondwet niets voorkomt dat afzonderlijke departementen van eerdienst voorschrijft.

Uit onze opgaaft van het geschrift van den heer VAN RECHTEREN en vroegere artikelen blijkt het voldoende, hoe wij, in de tegenwoordige omstandigheden, over eene herziening der grondwet denken. Wij wenschen haar zekerlijk zoo vurig als iemand, — maar wij willen haar volkomen hebben, geen ellendig lapwerk gelijk in 1840, geene transactie tusschen de heterogeene gevoelens. Het besef harer noodzakelijkheid moet bij het volk dieper gevestigd zijn; een eerste gevolg daarvan zal eene beter zamengestelde vertegenwoordiging zijn; doch bovenal behoeven wij een bestuur, dat en kracht en bekwaamheid bezit, en niet, gelijk het tegenwoordige, alle aanspraak op de achting der natie verwerpt.

Men verwachtte bij den schrijver geen diepgezond betoog. Alles is oppervlakkig; hier en daar zijn zeer goede en juiste aanmerkingen, gelijk men van iemand met een goed, natuurlijk verstand verwachten mag; terwijl het van de andere zijde bij iemand van enkel praktikal, administratieve opleiding niet verwonderam mag veel te vinden, wat door hen, welke bij de praktijk meer grondige theoretische kennis bezitten, zal gewraakt worden. De gronden, op welke de schrijver zijne overeenstemming met den heer VAN RECHTEREN, of zijn verschil van meening, steunt, zijn meestal zeer subjectief. Meestal is het: »ik stem geheel in met den edelen graaf," of »ik zeg het den edelen graaf volmondig na," of »ik kan wel komen in het denkbeeld van den edelen graaf," of »ik kan mij niet vereenigen met den wensch van den edelen graaf." De schrijver heeft gemeend, gelooven wij, hiernede te kunnen volstaan, dewijl hij een groot vertrouwen schijnt te hebben op de algemeene bekendheid zijner,

